

MÜZİK GRUPLARINDAKİ HAZIRLIK ÇALIŞMALARININ KONSER PERFORMANSLARINA ETKİSİ (VİYOLONSEL ÖRNEĞİ)

Burcu AVCI*

ÖZET

Araştırmada müzik gruplarındaki hazırlık çalışmalarının, konser performanslarına etkisi ortaya konulmuştur. Araştırmanın evrenini, Türkiye'deki Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı viyolonsel öğrencileri, örneklemini ise Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalında öğrenim gören viyolonsel öğrencilerinin tümü oluşturmaktadır. Bu araştırma kapsamında araştırmacı ve uzman kişiler tarafından hazırlanan "müzik gruplarındaki hazırlık çalışmaları puanları" ve "konser performans puanları" ölçekleri kullanılmıştır.

Araştırma sonucunda:

*Hazırlık çalışmaları puanı ile hem müzikal başarı hem de müzik açısından grup içindeki rolünü gereğince yerine getirebilme başarısı arasında pozitif yönlü ilişki vardır. Hazırlık çalışmaları puanı ile teknik başarı arasında çok zayıf ve ters yönlü ilişki mevcuttur.

*Hazırlık çalışmaları puanı yüksek ve düşük olan öğrenciler için Kruskal Wallis testi sonuçlarına göre uzman kişilerin değerlendirmeleri arasında fark yoktur.

*Hazırlık çalışmaları en önemli etkiyi grup içindeki rolünü gereğince yerine getirebilme başarısı üzerinde göstermiştir. Bunu; müzikal başarı ve teknik başarı izlemektedir. Araştırma sonunda araştırmacı tarafından ortaya konulan önerilere yer verilmektedir.

THE EFFECTS OF PREPARATORY WORKS LEVELS OF MUSICAL BANDS TO THE THEIR CONCERT PERFORMANCES

ABSTRACT

This research presents the effects of preparatory works of musical bands to the their concert performances. The population of the research constitutes the violoncello students studying in musical education departments of faculties of education in Turkey. The sample of the research constitutes all the violoncello students studying in musical education department of faculty of education at Gazi University. In this research, the scores of preparatory works in musical bands prepared by researchers and specialists and concert performance scores are used.

As a result of the research;

*There is a positive correlation between preparatory works scores. And both musical success and the success for executing the tasks within the band as required. The relation between preparatory works scores and technical success is reverse and very weak.

*According to Kruskal Wallis test, there aren't distinctions between assessments of specialists.

*Preparatory works scores. Creates the most significant impact on the scores of the success for executing the tasks within a band as required. Then musical success, technical success follow this respectively.

*At the end of the research, the suggestions are put forward by the researcher.

Anahtar Kelimeler: Müzik grupları, müzik gruplarındaki hazırlık çalışmaları, konser performansı, grup başarısı.

Key words: musical bands, Preparatory works of musical bands, concert performances, group success.

* Arş. Gör.; Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Ana Bilim Dalı, Ankara, e-posta: burcuavci812002@yahoo.com

GİRİŞ

Grup çalışmaları bireylerin paylaşmaya açık olma, görev ve sorumluluklarının bilincinde olma, demokratik yaşamayı öğrenme, grup normlarına uyum gösterme gibi becerileri gerektirir. Genel olarak grup çalışması, öğrencilerin işbirliği yaparak ortak amaçlar doğrultusunda çalışmalarına olanak sağlayan bir uygulamadır. Grup çalışmaları işbirliğine dayalı öğrenmedir. İşbirlikli öğrenmenin gerçekleşebilmesi için bir gruptaki bireylerin bağımsız olarak işin bir kısmını yapmaları yeterli değildir. İşbirliği için öğrencilerin birbirleriyle etkileşerek birbirine yardımcı olması ve ortak bir ürün ortaya koyması esastır.

Grup çalışması Milli Eğitim Bakanlığınca “önceden tespit edilen bir amaca ulaşmak, bir problemi çözmek veya bir işi başarmak için, bir grup öğrencinin birlikte veya bireysel olarak faaliyette bulunmaları” şeklinde tanımlanmıştır.¹

Grup çalışmaları her alanda ihtiyaç duyulan bir işbirliği, öğrenme ve üretme şeklidir. Grup çalışmaları, eğitimde ve iş yaşamında oldukça sık başvurulan bir yöntemdir. Özellikle müzik eğitiminde ve bireylerin sonraki müzik yaşantısında sıkça kullanılır.

Grup çalışmasındaki bireyler, görüş ve düşüncelerini birbirlerine rahatça ifade edebiliyorlarsa, birbirlerini eleştirebiliyor ama bundan kimse incinmiyorsa, grupta işbirliği-dayanışma duygusu varsa yani grupta "biz" havası varsa işte o zaman o grup iyi çalışıyor diyebiliriz.

Birlikte müzik yapmak, grup / orkestra çalışmaları; sosyal yetilere, empati kurabilmeye, iletişim becerilerine, grup ile aynı hissi yakalayabilme becerisine bağlıdır. Bu beceriler, davranış açısından grup içindeki rolünü gereğince yerine getirebilme kapsamı içindedir.

Sosyal becerileri yüksek olan bireyler, "insanların duygularıyla ilgili empati kurma", davranışını gösterirler. Bu bireylerin yeteneklerini kullanmaları ile birbirlerini etkilemeleri olumlu olduğu gibi, bu etkileme bir görevden çok bir zevk haline gelir. Bu da grup çalışmaları ve başarısı için açık bir yarardır.

İletişimi güçlü olan insanların dinleme becerilerinin yüksek oldukları gözlenir. Başka bir deyişle insanlarla iyi ilişkiler kurabilmek, bireylerin dinleme becerileri ile doğru orantılıdır. Genelde iyi konuşmacılar, iyi bir dinleyici değildir. Dinleme becerisi zayıf olan kişi , "sen önemli değilsin, ama ben önemliyim" mesajı verir. Böyle bir kişi, arkadaşlarını anlama ve empati kurmada başarısız olur. Kişiler hem birbirlerini, hem de duygularını anlamayı başardıklarında, mensubu oldukları grubun başarısını ve sürekliliğini sağlamış olurlar.

Müzik topluluklarında, topluluğu oluşturan bireylerin birbirleriyle kaynaşması, ortaya çıkan müziği önemli derecede etkiler. Yener, “oda müziği” için , “Oda müziği, müzik yapmanın belki en gücüdür. Çok sabırlı ve duyarlı olunması gereken provaları, ortak çaba ruhunu zorunlu kılar. Oda müziğinde çalanlar birbirleriyle kaynaşacak, tempo ve anlatım konularında tam bir düşün ve inanç beraberliğinde olacaklardır”² ifadelerini kullanmıştır. Bu araştırmada, hazırlık çalışmaları formundaki maddeler, Yener’in ifade ettiği hususları içermektedir.

Koro ve orkestralar, oda müziği grupları, grup çalışmasının en önemli örnekleridir. Uyum içinde bireysellikten uzak, diğerlerini dinleyerek sorumluluklarını yerine getiren, egolardan uzak bireylerin oluşturduğu gruplar amacına ulaşırlar. Başarılarla dolu bireyler bir araya geldiklerinde her zaman başarılı gruplar oluşturamazlar. Ünlü virtüözlerden oluşan

¹ Hayırsever, F. “İlköğretim Okullarında Uygulanan Küme Çalışması Yönteminin Değerlendirilmesi”, **Milli Eğitim Dergisi**, 2002, 153-154.

² Yener, F. **Müzik**. İstanbul,1983, No.1. s.146

yaylı dörtlüer ya da ünlü solist opera sanatçılarında oluşan oda koroları beklenen başarıya ulaşamayabilirler. Egoardan arınarak “ben” duygusundan çok “biz” duygusunu benimseyebilen, demokratik olmayı becerebilen, empati kurabilen, işbirliği yapmaktan memnuniyet duyan bireylerden oluşan müzik grupları süreklilik gösterirler ve başarılı olurlar. Bu tür davranışlar, kişilerin konser esnasındaki müzik başarısını ve grup içindeki rolünü gereğince yerine getirebilme başarısını da etkilemektedir.

Araştırmanın Amacı:

Bu araştırmanın amacı, müzik gruplarındaki hazırlık çalışmalarının konser performansına etkisinin incelenmesidir.

Araştırma Problemleri

1-Müzik gruplarındaki hazırlık çalışmalarında bireyler davranış açısından grup içindeki rolünü gereğince yerine getirebilmekte midir?

2-Müzik gruplarındaki hazırlık çalışmalarının teknik başarıya etkisi nedir?

3-Müzik gruplarındaki hazırlık çalışmalarının müzikal başarıya etkisi nedir?

4-Müzik gruplarındaki hazırlık çalışmalarının grup içindeki rolünü gereğince yerine getirebilme başarısına etkisi nedir?

Araştırmanın Önemi

Bu araştırma, hazırlık çalışmalarının, öğrencilerin konser performansı üzerinde ne kadar etkili olduğunu göstermesi açısından önemlidir. Grup başarısını etkileyen bazı etmenler bulunmaktadır. Bu araştırma, grup başarısı üzerinde etkili olan bu etmenlerden; çalışmalara zamanında katılma, akortlarını yapmış olarak gelme, bir önceki çalışmada istenilenleri yerine getirme, bilgilerini diğer arkadaşları ile paylaşma, iletişimleri güçlü olma, grup arkadaşları ile yardımlaşma hâlinde bulunma, arkadaşlarını destekleyip cesaretlendirme ve öneriler sunarak müziğe katkıda bulunma gibi davranışların, grubun konser başarısı üzerindeki etkisini ortaya koyması açısından önem teşkil etmektedir.

Tanımlar

Konser: “Bir dinleyici kitlesine hitaben, önceden hazırlanmış belirli bir programa tâbi, çeşitli saz veya söz yahut saz-söz parçalarından müteşekkil musiki icrası”³ Bir müzik topluluğu tarafından gerçekleştirilen seslendirme şöleni⁴

Konser Performans Puanları: Grupça verilen konser sürecinde grup içindeki bireylerin başarılarını ölçmek üzere uzman kişiler yardımıyla hazırlanan; 'Teknik Başarı', 'Müzikal Başarı', 'Grup içindeki Rolünü Gereğince Yerine Getirme Başarısı' olarak ayrı ayrı ölçümlerle elde edilen puanlardır.

Müzik Gruplarındaki Hazırlık Çalışmaları Puanları: Uzman kişiler yardımıyla hazırlanan ve 17 maddeden oluşan, bireylerin hazırlık çalışmalarındaki başarılarını ölçen gözlem formundan elde edilen puanlardır. Bu form, bireylerin hazırlık eğitimi süresince gözlemlenerek puanlanması amacıyla hazırlanmıştır. Bu formda belirtilen hususlar, bireyin davranış açısından grup içindeki rolünü gereğince yerine getirip getiremediğini ölçmektedir.

Teknik Başarı: Bu çalışmada teknik başarıdan kasıt, sağ ve sol el temel davranışları ile ilgili yeterliliğidir.

Müzikal Başarı: Strauss’a (2001) göre müzikal başarı, ton kalitesi, entonasyon, denge, tempo ve ritim, artikülasyon, teknik gibi alanların düzenli ve tutarlı bir şekilde çalışılmasının

³ Öztuna, Y. **Türk Musikisi Ansiklopedisi**. İstanbul, 1969, s.346.

⁴ Say, A. **Müzik Sözlüğü**. Ankara, 2002, s.301.

sonucunda elde edilecektir⁵. Bu araştırmada müzikal başarı ifadesi ile müzik cümlelerini doğru ifade edebilme ve dinamikler (nüansları doğru uygulayabilme) anlatılmaktadır.

Grup İçindeki Rolünü Gereğince Yerine Getirme: Araştırma kapsamında bu ifade, ritim ve entonasyon açısından grupta üstüne düşen görevi yerine getirirken grup arkadaşlarını dinleyerek müziğe katkı sağlamak anlamında kullanılmıştır.

Viyolonsel: Keman ailesinden, gövdesi 73-80 cm arasında, tam boyu 125 cm kadar olan, 4 telli (Do, Sol, Re, La), gövdesi metal bir çubukla(Pik) yere dayandırılıp destek sağlanarak bacaklar arasında, kemandan daha kısa bir yayla çalınan, dilimizde de bazen kısaca Çello olarak adlandırılan telli çalgı. İnsan sesine en yakın olarak kabul edilen viyolonsel repertuarı 1700lü yıllarda oluşmaya başlamıştır⁶. Keman ailesinin alto'dan (viyola) bir oktav daha bas sesli olanıdır. Dört tellidir. Telleri, beşli aralıklarla do, sol, re, la seslerine akort edilir. Senfoni orkestraları, trio, kuartet, kentet ve oda müziği topluluklarının yanı sıra, eşlikli ya da eşiksiz solo çalgı olarak da kullanılmakta olup, keman ve piyanodan sonra en geniş literatüre sahiptir⁷.

YÖNTEM

Araştırma, müzik öğretmenliğinde öğrenim gören öğrencilerin müzik gruplarındaki hazırlık çalışmalarının konser performanslarına etkisini ortaya koyması açısından deneysel bir çalışmadır.

Bu araştırmada bağımsız değişken öğrencilerin müzik gruplarındaki hazırlık çalışmaları, bağımlı değişken konser performanslarıdır. Araştırmada bağımsız değişkenin bağımlı değişken üzerindeki temel ve ortak etkileri araştırılacaktır.

Bu araştırmada öğrencilere eğitim verilmeden yapılacak bir grup başarısı ölçümünün hatalı olacağı düşünöldüğünden, ön test kullanılmamıştır. Son test olarak öğrencilerin konser başarıları baz alınmıştır. Bunlar göz önünde bulundurulduğunda araştırmanın modeli kontrolsüz son-test modelidir. "Kontrolsüz son-test modelinde araştırmadaki objeler, denekler ve deney grup ya da grupları, doğal olarak şekillenmiş oldukları biçimde alınmaktadır. Bu modelde veriler sadece son teste dayanmaktadır"⁸

Çalışma Grubu

Gazi Üniversitesi Eğitim Faköltesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalında öğrenim gören viyolonsel öğrencilerinden, viyolonsel sınavlarından aldıkları notlar yoluyla akademik başarıları benzer seviyede olan on altı öğrenci, çalışma grubunu oluşturmuştur. Öğrencilerin akademik başarı puanları 2009- 2010 eğitim-öğretim yılında yapılmış olan iki final sınavının ortalaması alınarak elde edilmiştir.

⁵ Strasuss, D. A. "A Descriptive Analysis Of Models Of Communication In Sequential Patterns Of International Instruction Employed By Selected High School Band Directors", The University of Southern Mississippi, 2001.

⁶ Aktüze, İ. **Ansiklopedik Müzik Sözlüğü**, İkinci Baskı, İstanbul, 2004, s.655.

⁷ Sözer, V. **Müzik ve Müzisyenler Ansiklopedisi**. İstanbul, 1986;s.836.

⁸ Kaptan, S. *Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri*, Ankara. 1998.

Tablo 1. Çalışma Grubunu Oluşturan Öğrencilerin Akademik Not Ortalamaları (2009-2010 öğretim yılı viyolonsel dersi vize-final notlarının aritmetik ortalamasıdır).

ÖĞRENCİNİN ADI	NOT ORT.
A	95
B	100
C	90
D	85
E	90
F	90
G	85
H	100
I	100
J	100
K	90
L	85
M	80
N	100
O	80
P	75

VERİLERİN TOPLANMASI

Müzik gruplarındaki hazırlık çalışmalarının ölçülmesi için uzman kişiler yardımıyla bir ölçek geliştirilmiş, bu ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik analizi yapılmıştır. Hazırlık çalışmaları süresince her öğrenci her çalışmada gözlenerek 'müzik gruplarındaki hazırlık çalışmaları puanları ölçeği' ile ölçülmüştür.

Tablo 2. Müzik Gruplarındaki Hazırlık Çalışmaları Puanları

BECERİLER.	Hiçbir zaman-1	Nadiren-2	Bazen-3	Sıklıkla-4	Her zaman-5
1. Hazırlık çalışmalarına düzenli olarak devam eder.					
2. Çalışmalara zamanında katılır.					
3. Çalışmalara akordunu yapmış olarak gelir.					
4. Çalışmalara ön hazırlıklı gelir (Gerekli araç- gereçleri yanında getirir).					
5. Bir önceki çalışmada istenilenleri yerine getirir.					
6. Görev almaya isteklidir.					
7. Grup çalışmalarında sabırlıdır.					
8. Grup çalışmalarında dikkatlidir.					
9.Çalışma disiplini bozacak davranışlardan kaçınır.					
10. Öğrendiklerini ve bilgilerini diğer viyolonsel öğrencileri ile paylaşır.					
11. Grup arkadaşları ile iletişimi güçlüdür.					
12. Grup arkadaşları ile yardımlaşma hâlinindedir.					

13. Grup arkadaşlarını destekler ve/veya cesaretlendirir.					
14. Grup arkadaşlarına karşı saygılıdır.					
15. Birlikte müzik yapmaktan memnuniyet duyar.					
16. Çalışmalarını sergilemeye isteklidir.					
17. Getirdiği önerilerle müziğe katkıda bulunur.					

Tablo 3. Viyolonsel Oda Müziği Grubu Konser Değerlendirme Formu

Öğrenci Adı	Teknik Başarısı Yeterlidir					Müzikal Başarısı Yeterlidir					Grup İçindeki Rolünü Gereğince Yerine Getirir				
	Yetersizdir 1	Çok az 2	Biraz 3	Oldukça 4	Tamamen 5	Yetersizdir 1	Çok az 2	Biraz 3	Oldukça 4	Tamamen 5	Yetersizdir 1	Çok az 2	Biraz 3	Oldukça 4	Tamamen 5
A															
B															
C															
D															
E															
F															
G															
H															
I															
J															
K															
L															
M															
N															
O															
P															

Konser performansının ölçülmesi için uzman kişiler yardımıyla bir ölçek geliştirilmiş, bu ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik analizleri yapılmıştır. Çalışma grubunun konser esnasında gösterdiği başarı, konser performans puanları ölçeğine göre değerlendirilmiştir.

Müzik Gruplarındaki Hazırlık Çalışmalarında kullanılan ölçeğin geçerliği-güvenirliği için Cronbach Alpha (α) testi kullanılmıştır. Bu test, sorular arasındaki içsel korelasyonu ölçmektedir.

Test puanlarının güvenilirliğinin bir alt kestiricisi olarak kullanılan alpha katsayısı, yanıtları iki kategorili olmayan dereceleme niteliğindeki ölçeklerin güvenilirliğini hesaplamada sıklıkla kullanılır. Alpha katsayısının hesaplanmasında testi oluşturan maddelere ait varyansların toplam puanlar varyansına bölünmesi temele alındığından sonuç, test maddelerinin ölçmenin bütünüyle ne kadar tutarlı olduğunu gösterir⁹

Bu ölçek;

0,40 < α ise güvenilmez,

0,41 < α < 0,60 ise orta derecede güvenilir,

0,61 < α < 0,80 ise güvenilir,

0,81 < α ise çok güvenilirdir.

Tablo 4. Ankette Kullanılan Tüm Ölçeklerin Güvenilirlik Analiz Sonuçları

Cronbach Alpha Test İstatistiği	Madde Sayısı
0,957	17

Tablo 5. Her bir Madde İçin Güvenilirlik Analiz Sonuçları

Maddeler	Cronbach Alpha
s1	0,957
s2	0,956
s3	0,954
s4	0,954
s5	0,953
s6	0,956
s7	0,953
s8	0,955
s9	0,954
s10	0,952
s11	0,953
s12	0,953
s13	0,953
s14	0,956
s15	0,956
s16	0,958
s17	0,958

⁹ Aypay, A. vd., **Bilimsel Araştırma Yöntemleri**. Ankara, 2009, s:176.

Yapılan Cronbach Alpha testinin sonuçlarına göre ölçekteki on yedi sorunun her biri ayrı ayrı değerlendirilmiş, her soru için $0,80 < \alpha$ olduğundan bu testteki tüm sorular için "çok güvenilir" sonucuna varılmıştır. Bu durumda ölçek güvenilirdir ve dolayısıyla sorular doğru kurgulanmıştır. Hiçbir öğrenci tarafından hiçbir soru boş bırakılmadığı için ölçek geçerlidir.

Müzik Gruplarındaki konser performans puanlarının ölçümü içerisinde ayrıntılı olarak sorgulanan öğrencilerin teknik başarıları, müzikal başarıları, grup içindeki rolünü gereğince yerine getirebilme başarıları üç farklı uzman tarafından değerlendirilmiştir. Birinci aşamada uzman kişilerin değerlendirmeleri arasında fark olup olmadığını araştırmak için non-parametrik (parametrik olmayan) Kruskal Wallis Testi kullanılmıştır.

Kruskal Wallis tekniği, ilişkisiz iki ya da daha çok örneklem ortalamasının birbirlerinden anlamlı farklılık gösterip göstermediğini test eder¹⁰

İkiden fazla bağımsız grup ortalaması karşılaştırmak istendiğinde, ancak verilerin varyans analizinin sayıltılarını karşılamadığı durumlarda başvurulabilecek non-parametrik bir analizdir¹¹

Kruskal Wallis test istatistiğinin kullanılmasına karar vermek için değişkenlerin normal dağılıma uygun olup olmadığının belirlenmesi gereklidir. Bunun için tek örneklem Kolmogorov-Smirnov Testi (K-S) kullanılmıştır.

Kolmogorov-Smirnov Testi rastgele elde edilmiş örnek bir verinin belirli bir dağılıma uyup uymadığını test etmek amacıyla kullanılır. Prensipte olarak kolmogorov-smirnov testi örnek verinin kümülatif dağılım fonksiyonunun öne sürülen kümülatif dağılım fonksiyonuyla karşılaştırılması esasına dayanır. Bu test yardımıyla bir örneklemden toplanan verilerin normal dağılım sergileyip sergilemediğini incelemek mümkündür¹²

Tablo 6. Değişkenlerin Normal Dağılım Testi Sonuçları

	Teknik Başarı	Müzikal Başarı	Grup İçindeki Rolü
Gözlem Sayısı (N)	48	48	48
Kolmogorov-Smirnov Z	2,068	1,641	1,956
Anlamlılık Düzeyi (P)	0,000	0,009	0,001

Teknik başarı, müzikal başarı, grup içindeki rolünü gereğince yerine getirebilme başarıları için yapılan K-S testi sonuçlarına göre $p < \alpha = 0,05$ olduğu için tüm değişkenlerin normal dağılım göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuca göre non-parametrik (parametrik olmayan) testler kullanılmalıdır. Bu nedenle bu çalışmada Kruskal Wallis Testi kullanılmıştır.

¹⁰ Büyüköztürk, Ş. **Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı**, Ankara, 2002, s:152

¹¹ Aypay, A. vd., **Bilimsel Araştırma Yöntemleri**, Ankara, 2009, s:218

¹² Afacan, C. *Kolmogorov-Smirnov Testi*, İstatisti Analiz Hakkında, <<http://www.istatistikanaliz.com>> (2011.03.04)

Tablo 7. Uzman Kişilere Göre Öğrencilerin Teknik Başarısı, Müzikal Başarısı ve Grup İçindeki Rolü Ortalamaları Arasındaki Farklılık Test Sonuçları

	Hoca	N	Ortalama Rank	Ki-Kare	Anlamlılık Düzeyi (P)
Teknik	Uzman Kişi 1	16	23,13	0,331	0,847
	Uzman Kişi 2	16	24,63		
	Uzman Kişi 3	16	25,75		
Müzikal	Uzman Kişi 1	16	24,91	0,095	0,954
	Uzman Kişi 2	16	24,91		
	Uzman Kişi 3	16	23,69		
Grup	Uzman Kişi 1	16	23,38	0,195	0,907
	Uzman Kişi 2	16	24,75		
	Uzman Kişi 3	16	25,38		

Kruskal Wallis testi sonuçlarına göre uzman kişilerin değerlendirmeleri arasında fark yoktur. $p > \alpha = 0,05$ sonucuna ulaşıldığı için ana değerlendirmede üç uzman kişinin verdiği değerlendirme notlarının ortalaması kullanılmıştır.

ARAŞTIRMA AŞAMALARI

Araştırmada, viyolonsel sınavlarından aldıkları notlar yoluyla akademik başarıları benzer seviyede olan on altı öğrenciden oluşan araştırma grubuna altı hafta süresince, haftada bir saat olmak üzere eğitim verilmiştir. Bu gruba, uzman kişilerce seçilmiş, grupça icra edilebilecek farklı düzeylerde (basit, orta, yüksek) üç eser çalıştırılmıştır.

Hazırlık çalışmaları süresince her öğrenci her çalışmada gözlenerek, 'müzik gruplarındaki hazırlık çalışmaları puanları ölçeği' ile bireylerin davranış açısından grup içindeki rolleri ölçülmüştür.

Hazırlık çalışmaları bittikten sonra çalışma grubu, eserlerini konser halinde sunmuştur. Bu konserlerde bireylerin gösterdiği başarı, hazırlanan konser performans puanları ölçeğine göre değerlendirilmiştir.

Bu veriler ışığında, hazırlık çalışmaları puanlarının konser performans puanlarına etkisi incelenmiştir.

BULGULAR

Hazırlık çalışmaları puanları ölçeği, bireylerin hazırlık eğitimi süresince uzmanlar tarafından gözlemlenerek puanlanması amacıyla, her öğrenci için her çalışmada yapılmış kontrol çizelgelerinin incelenmesiyle oluşturulmuştur. Bu formda belirtilen hususlar, bireyin 'davranış açısından' grup içindeki rolünü gereğince yerine getirip getiremediğini ölçmektedir.

Hazırlık çalışmaları puanları yüksek ve düşük olan öğrencilerin bulguları kategorize edilerek iki tablo şeklinde aşağıda verilmiştir.

Tablo 8. Hazırlık Çalışmaları Puanları Yüksek Olanlar

BECERİLER	Hiçbir zaman 1	Nadiren 2	Bazen 3	Sıklıkla 4	Her zaman 5
1. Hazırlık çalışmalarına düzenli olarak devam eder.				1 kişi	X 7 kişi
2. Çalışmalara zamanında katılır.					X 8 kişi
3. Çalışmalara akordunu yapmış olarak gelir.				1 kişi	X 7 kişi
4. Çalışmalara ön hazırlıklı gelir (Gerekli araç- gereçleri yanında getirir).				3 kişi	X 5 kişi
5. Bir önceki çalışmada istenilenleri yerine getirir.				1 kişi	X 7 kişi
6. Görev almaya isteklidir.					X 8 kişi
7. Grup çalışmalarında sabırlıdır.					X 8 kişi
8. Grup çalışmalarında dikkatlidir.					X 8 kişi
9. Çalışma disiplinini bozacak davranışlardan kaçınır.					X 8 kişi
10. Öğrendiklerini ve bilgilerini diğer viyolonsel öğrencileri ile paylaşır.			1 kişi	2 kişi	X 5 kişi
11. Grup arkadaşları ile iletişimi güçlüdür.				2 kişi	X 6 kişi
12. Grup arkadaşları ile yardımlaşma hâlinindedir.				1 kişi	X 7 kişi
13. Grup arkadaşlarını destekler ve/veya cesaretlendirir.				1 kişi	X 7 kişi
14. Grup arkadaşlarına karşı saygılıdır.					X 8 kişi
15. Birlikte müzik yapmaktan memnuniyet duyar.					X 8 kişi
16. Çalışmalarını sergilemeye isteklidir.					X 8 kişi
17. Getirdiği önerilerle müziğe katkıda bulunur.		1 kişi	1 kişi	2 kişi	X 5 kişi

Tablo 9. Hazırlık Çalışmaları Puanları Düşük Olanlar

BECERİLER	Hiçbir zaman 1	Nadiren 2	Bazen 3	Sıklıkla 4	Her zaman 5
1. Hazırlık çalışmalarına düzenli olarak devam eder.		1 kişi		3 kişi	X 4 kişi
2. Çalışmalara zamanında katılır.		2 kişi	X 3 kişi	1 kişi	2 kişi
3. Çalışmalara akordunu yapmış olarak gelir.		1 kişi	X 3 kişi	X 3 kişi	1 kişi
4. Çalışmalara ön hazırlıklı gelir (Gerekli araç- gereçleri yanında getirir).		1 kişi	X 3 kişi	X 3 kişi	1 kişi
5. Bir önceki çalışmada istenilenleri yerine getirir.		2 kişi	X 3 kişi	1 kişi	2 kişi
6. Görev almaya isteklidir.			1 kişi	3 kişi	X 4 kişi
7. Grup çalışmalarında sabırlıdır.		1 kişi	1 kişi	X 3 kişi	X 3 kişi
8. Grup çalışmalarında dikkatlidir.			2 kişi	1 kişi	X 5 kişi
9. Çalışma disiplinini bozacak davranışlardan kaçınır.		1 kişi	1 kişi	X 3 kişi	X 3 kişi
10. Öğrendiklerini ve bilgilerini diğer viyolonsel öğrencileri ile paylaşır.		X 5 kişi	3 kişi		
11. Grup arkadaşları ile iletişimi güçlüdür.	1 kişi	X 3 kişi	2 kişi	2 kişi	
12. Grup arkadaşları ile yardımlaşma hâlinindedir.		X 6 kişi	1 kişi	1 kişi	
13. Grup arkadaşlarını destekler ve/veya cesaretlendirir.	1 kişi	X 5 kişi	2 kişi		
14. Grup arkadaşlarına karşı saygılıdır.		1 kişi	1 kişi	1 kişi	X 5 kişi
15. Birlikte müzik yapmaktan memnuniyet duyar.			2 kişi	1 kişi	X 5 kişi
16. Çalışmalarını sergilemeye isteklidir.				3 kişi	X 5 kişi
17. Getirdiği önerilerle müziğe katkıda bulunur.	X 8 kişi				

Müzik gruplarındaki hazırlık çalışmaları puanlarını oluşturan on yedi sorunun, çalışma grubunu oluşturan öğrencilere göre yüzde dağılımı frekans tabloları hâlinde verilmiştir. Burada amaç; hazırlık çalışmalarında öğrencilerin **davranış açısından** grup içindeki rolünü gereğince yerine getirebilme durumlarını ortaya koyabilmektir.

Çalışma Grubundaki Öğrenciler İçin Hazırlık Puanı Temel İstatistik Sonuçları

Tablo 10. Hazırlık Çalışmaları Puanları Düşük Olan Öğrenciler İçin Hazırlık Puanı Temel İstatistik Sonuçları

Temel İstatistikler									
	s1	s2	s3	s4	s5	s6	s7	s8	s9
Ortalama	4,25	3,38	3,50	3,50	3,38	4,38	4,00	4,38	4,00
Standart Sapma	0,37	0,42	0,33	0,33	0,42	0,26	0,38	0,32	0,38
	s10	s11	s12	s13	s14	s15	s16	s17	
Ortalama	2,38	2,63	2,38	2,13	4,25	4,38	4,63	1,00	
Standart Sapma	0,18	0,38	0,26	0,23	0,41	0,32	0,18	0,00	

Tablo 11. Hazırlık Çalışmaları Puanları Yüksek Olan Öğrenciler İçin Hazırlık Puanı Temel İstatistik Sonuçları

Temel İstatistikler									
	s1	s2	s3	s4	s5	s6	s7	s8	s9
Ortalama	4,88	5,00	4,88	4,63	4,88	5,00	5,00	5,00	5,00
Standart Sapma	0,13	0,00	0,13	0,18	0,13	0,00	0,00	0,00	0,00
	s10	s11	s12	s13	s14	s15	s16	s17	
Ortalama	4,50	4,75	4,88	4,88	5,00	5,00	5,00	4,13	
Standart Sapma	0,27	0,16	0,13	0,13	0,00	0,00	0,00	0,40	

Öğrencilerin Konser Performans Puanları, üç uzman kişiye göre ayrı ayrı puanlanmıştır. Uzman kişilerin verdikleri konser performans puanlarının dağılımı şöyledir:

Tablo 12. Hazırlık Çalışmaları Puanları Yüksek Olanların Konser Performansları

Frekans Dağılımı	Teknik Başarısı Yeterlidir					Müzikal Başarısı Yeterlidir					Grup içindeki Rolünü Gereğince Yerine Getirir				
	Yetersizdir r 1	Çok az 2	Biraz 3	Oldukça 4	Tamamen 5	Yetersizdir r 1	Çok az 2	Biraz 3	Oldukça 4	Tamamen 5	Yetersizdir r 1	Çok az 2	Biraz 3	Oldukça 4	Tamamen 5
Uzman Kişi-1		1 kişi	1 kişi	2 kişi	X 4 kişi				2 kişi	X 6 kişi				1 kişi	X 7 kişi
Uzman Kişi-2			1 kişi	2 kişi	X 5 kişi				2 kişi	X 6 kişi				1 kişi	X 7 kişi
Uzman Kişi-3		1 kişi	1 kişi	2 kişi	X 4 kişi				3 kişi	X 5 kişi				1 kişi	7 kişi

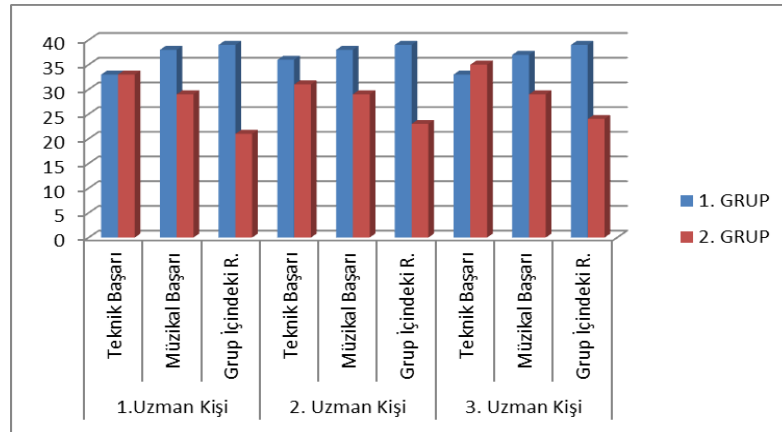
Tablo 13. Hazırlık Çalışmaları Puanları Düşük Olanların Konser Performansları

Frekans Dağılımı	Teknik Başarısı Yeterlidir					Müzikal Başarısı Yeterlidir					Grup İçindeki Rolünü Gereğince Yerine Getirir				
	Yetersizdir 1	Çok az 2	Biraz 3	Oldukça 4	Tamamen 5	Yetersizdir 1	Çok az 2	Biraz 3	Oldukça 4	Tamamen 5	Yetersizdir 1	Çok az 2	Biraz 3	Oldukça 4	Tamamen 5
Uzman Kişi-1		1 kişi	1 kişi	2 kişi	X 4 kişi			3 kişi	X 5 kişi			3 kişi	X 5 kişi		
Uzman Kişi-2		1 kişi	2 kişi	2 kişi	X 3 kişi			3 kişi	X 5 kişi			1 kişi	X 7 kişi		
Uzman Kişi-3			2 kişi	1 kişi	X 5 kişi			3 kişi	X 5 kişi		2 kişi		4 kişi	X 2 kişi	

Tablo 14. Öğrencilerin Konser Performans Puanları

GRUPLAR	1. Uzman Kişi			2. Uzman Kişi			3. Uzman Kişi		
	Teknik Başarı	Müzikal Başarı	Grup İçindeki R.	Teknik Başarı	Müzikal Başarı	Grup İçindeki R.	Teknik Başarı	Müzikal Başarı	Grup İçindeki R.
1. GRUP	33	38	39	36	38	39	33	37	39
2. GRUP	33	29	21	31	29	23	35	29	24

Grafik 1: Öğrencilerin Konser Performans Puanları

Tablo 14’de ve Grafik 1’de açıkça görüldüğü gibi, üç uzman kişinin de teknik başarı, müzikal başarı, öğrencilerin grup içindeki rollerini gereğince yerine getirebilme başarıları konusunda benzer görüşte oldukları görülmektedir. Özellikle oda müziğinde çok önemli bir unsur olan grup içindeki rolünü gereğince yerine getirebilme başarısı ve teknik başarı puanları arasındaki yakınlık dikkat çekicidir.

Teknik başarı açısından; hazırlık çalışmaları puanları yüksek olan gruba uzmanların verdikleri puan ortalaması 34 iken, hazırlık puanları düşük olan gruba verdikleri puan ortalaması 33’tür. Bu nedenle, hazırlık çalışmaları teknik başarıyla ilişkili değildir denebilir.

Müzikal başarı açısından; hazırlık çalışmaları puanları yüksek olan gruba uzmanların verdikleri puan ortalaması 37,6 iken, hazırlık puanları düşük olan gruba verdikleri puan ortalaması 29’tür. Hazırlık çalışmaları puanları yüksek olan grubun aynı zamanda müzikal başarı puanlarının da yüksek olduğu görülmüştür. Bu sonuçlardan yola çıkarak, hazırlık çalışmalarının müzikal başarıyla doğru orantılı olduğu söylenebilir.

Grup içindeki rolünü gereğince yerine getirebilme başarısı açısından; hazırlık çalışmaları puanları yüksek olan gruba uzmanların verdikleri puan ortalaması 39 iken, hazırlık puanları düşük olan gruba verdikleri puan ortalaması 22,6’dır. Hazırlık çalışmaları puanları yüksek olan grubun aynı zamanda müzikal başarı puanlarının da yüksek olduğu görülmüştür. Bu sonuçlardan yola çıkarak, hazırlık çalışmalarının, grup içindeki rolünü gereğince yerine getirebilme başarısıyla doğru orantılı olduğu söylenebilir.

Başarı ölçekleri arasındaki ilişkinin yönünü ve gücünü belirlemek amacıyla Pearson Korelasyon Analizi yapılmıştır. Yapılan Pearson Korelasyon Analiz sonuçları aşağıdaki gibidir:

Tablo 15. Pearson Korelasyon Analizi Sonuçları

	Hazırlık Puanı	Teknik Başarı	Müzikal Başarı	Grup İçindeki Rolü
Hazırlık Puanı	1	0,079	(+) Güçlü	(+) Güçlü
Teknik Başarı	0,079	1	(+) Orta	(+) Zayıf
Müzikal Başarı	0,736	0,412	1	(+) Çok Güçlü
Grup İçindeki Rolü	0,742	0,216	0,866	1

Yapılan analiz sonucuna göre hazırlık çalışmaları puanı ile teknik başarı arasında çok zayıf ve ters yönlü (negatif) ilişki mevcuttur. Aynı zamanda bulunan korelasyon katsayısı istatistiksel olarak anlamsızdır ($p > \alpha = 0,05$). Buna karşın hazırlık çalışmaları puanı ile hem müzikal başarı hem de grup içindeki rolünü gereğince yerine getirebilme başarısı arasında pozitif yönlü ilişki vardır. Pozitif yönlü ve güçlü korelasyon bulunan tüm ilişkilerin korelasyon katsayısı istatistiksel olarak anlamlıdır ($p < \alpha = 0,05$).

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırmanın amacı, müzik gruplarındaki hazırlık çalışmalarının konser performansına etkisinin incelenmesidir. Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalında öğrenim gören viyolonsel öğrencilerinden, viyolonsel sınavlarından aldıkları notlar yoluyla akademik başarıları benzer seviyede olan on altı öğrenci, çalışma grubunu oluşturmuştur.

Çalışmalara zamanında katılan, akortlarını yapmış olarak gelen, bir önceki çalışmada istenilenleri yerine getiren, bilgilerini diğer arkadaşları ile paylaşan, iletişimleri güçlü olan, grup arkadaşları ile yardımlaşma hâlinde olan, arkadaşlarını destekleyip cesaretlendiren ve öneriler sunarak müziğe katkıda bulunan öğrencilerin konser performanslarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Grup çalışmaları için çok önemli olan bu davranışların konser performansını önemli ölçüde etkilediği sonucuna varılmıştır.

Hazırlık çalışmaları puanlarındaki başarı düzeyi göz önüne alınarak oluşturulan 2 grubun konser performanslarında hazırlık çalışmalarıyla müzikal başarı ve grup içindeki rolünü gereğince yerine getirebilme başarısı arasında güçlü bir ilişki olduğu gözlemlenmiş, hazırlık çalışmalarıyla teknik başarının ilişkili olmadığı saptanmıştır.

Teknik başarı açısından; hazırlık çalışmaları puanları yüksek olan gruba uzmanların verdikleri puan ortalaması 34 iken, hazırlık puanları düşük olan gruba verdikleri puan ortalaması 33'tür. Bu sebepten, hazırlık çalışmalarının teknik başarıyla ilişkili olmadığı görülmüştür. Bunun sebebinin, çalışma grubundaki öğrencilerin akademik başarılarının dengeli bir dağılım göstermesi olduğu söylenebilir. **Müzikal başarı açısından;** hazırlık çalışmaları puanları yüksek olan gruba uzmanların verdikleri puan ortalaması 37,6 iken, hazırlık puanları düşük olan gruba verdikleri puan ortalaması 29'tur. Hazırlık çalışmaları puanları yüksek olan grubun aynı zamanda müzikal başarı puanlarının da yüksek olduğu görülmüştür. Bu sonuçlardan yola çıkarak, hazırlık çalışmalarının müzikal başarıyla doğru orantılı olduğu söylenebilir. **Grup içindeki rolünü gereğince yerine getirebilme başarısı açısından;** hazırlık çalışmaları puanları yüksek olan gruba uzmanların verdikleri puan ortalaması 39 iken, hazırlık puanları düşük olan gruba verdikleri puan ortalaması 22,6'dır. Hazırlık çalışmaları puanları yüksek olan grubun aynı zamanda müzikal başarı puanlarının da yüksek olduğu görülmüştür. Bu sonuçlardan yola çıkarak, hazırlık çalışmalarının, grup içindeki rolünü gereğince yerine getirebilme başarısıyla doğru orantılı olduğu söylenebilir.

Çalışma grubunun özellikle teknik donanım bakımından benzer düzeyde olan öğrencilerden oluşturulması ve uzman kişilerin, öğrencilerin teknik başarı, müzikal başarı ve grup içindeki rolünü gereğince yerine getirebilme başarısı konularında hemfikir olmaları, tezin güvenilirliğini ve geçerliliğini arttırmaktadır.

Sorumluluk sahibi, saygılı, iletişim becerileri gelişmiş, paylaşımcı, empati kurabilen, arkadaşlarını destekleyip cesaretlendiren, öneriler getirerek müziğe katkıda bulunabilen

bireyler, konser performansını hem müzikal, hem de grup içindeki rolünü gereğince yerine getirebilme açısından artırmaktadır. Bu sebeple öğrencilerin bu yönlerinin geliştirilmesine dönük çalışmalar yapılması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- AFACAN, C. *Kolmogorov-Smirnov Testi*. İstatistik Analiz Hakkında.
- AKTÜZE, İ. (2004). **Ansiklopedik Müzik Sözlüğü**, İkinci Baskı, İstanbul: Pan Yayıncılık.
- AYPAY, A., CEMALOĞLU, N., SARPKAYA, R., ELLEZ, A.M., ŞAHİN, B., TOMUL, E., YOLCU, H., KARAKAYA, İ., BAŞTÜRK, R., TURGUT, Y. (2009). **Bilimsel Araştırma Yöntemleri**. Ankara: Anı Yayıncılık.
- BÜYÜKÖZTÜRK, Ş.(2002). **Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı**. (Birinci Baskı). Ankara: Pegem Yayıncılık.
- DÖKMEN, Ü. (2006). **İletişim Çalışmaları ve Empati**. (Otuzbeşinci Baskı). İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- HAYIRSEVER, F. (2002). "İlköğretim Okullarında Uygulanan Küme Çalışması Yönteminin Değerlendirilmesi, Milli Eğitim Dergisi, 153-154.
< <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/153-154/hayirsever.htm>> (08 Mart 2011).
- KAPTAN, S. (1998). **Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri**. (On birinci baskı). Ankara: Tekışık Web Ofset Tesisleri.
- KARASAR, Niyazi. (2009). **Bilimsel Araştırma Yöntemi**. (On dokuzuncu baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım LTD. ŞTİ.
- KULAKSIZOĞLU, A. (2005). **Ergen Psikolojisi**. (İkinci Baskı). İstanbul: Remzi Kitabevi.
- KUŞ, E. (2007). **Nicel- Nitel Araştırma Teknikleri**. (İkinci Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık
- MELLARD, D.F. ve HAZEL, J.S. (1992). Social Competencies as a pathway to Sccessful Life Transitions. *Learning Disability Quarterly*. 15, 251-271.
- ÖZGÜVEN, İ.Ethem. (1998). Psikolojik Testler. Ankara: PDRM Yayınları.
- ÖZTUNA, Y. (1969). **Türk Musikisi Ansiklopedisi**. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- PARLATIR, İ., HAZMA Z., NEVZAT G., AKSU T., YILMAZ Y. (2000). *Okul Sözlüğü* (İkinci Baskı). Türk Dil Kurumu Yayınları.
- SAY, A. (2002). **Müzik Sözlüğü**. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- SÖZER, V. (1986). **Müzik ve Müzisyenler Ansiklopedisi**. İstanbul: Remzi Kitabevi A.Ş.Yayınları.
- STRAUSS, D.A. (2001). *A Descriptive Analysis Of Models Of Communication In Sequential Patterns Of International Instruction Employed By Selected High School Band Directors*. The University of Southern Mississippi.
- YENER, F. (1983). **Müzik**. İstanbul: Beyaz Köşk (Müzik Sarayı) Yayınları, No.1.
<<http://www.istatistikanaliz.com>> (2011. Mart 04).